Obecní noviny z Trojanovic

Září 2021

Z obsahu:

- str. 4 VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
- str. 5 Otevření pošty v nové polyfunkční budově Trojanovice 1
- str. 7-8 Věřím, že Frenštátsko bez dolů půjde už jen nahoru

Slovo místostarostky

Vážení a milí spoluobčané,
a je to tady. Podařilo se nám otevřít novou polyfunkční budovu na návsi na Lomné s prostory více než důstojnými pro provoz služeb pošty, knihovny, informačního centra a pokladny. Sportovní terminologií bych řekla, že v běžeckém závodě jsme proběhli cílem v čase mírně za naším očekáváním. Plánovali jsme totiž otevření na začátek srpna. Do mnou zmítaných interních myšlenek, zda nešlo práce v centru Lomné zkoordinovat lépe a usnadnit tak život obyvatelům, návštěvníkům i provozovatelům služeb (v rámci rekonstrukce nejen budovy, ale i ploch kolem Beskydu a návsi) se vnesl klid, když jsem si uvědomila, jak důležitý krok se povedl hned na začátku. A to vysoutěžit veškeré zakázky ještě před skokovým nárůstem cen materiálů a práce. Dovoluji si tvrdit, že tento rychlý start byl rozhodujícím okamžikem celého běhu. Určitě je stále prostor na vylepšování běžeckého stylu. Ale vzpomeňme na Emila Zátopka, který svým osobitým, neučesaným během dosahoval vrcholových výsledků. Zvolená taktika napálit to od startu až do cíle (a když nemůžeš, tak přidej víc) přinesla přes drobná zaškobrtnutí a mírné vytuhnutí v závěru vítězství v podobě nově přihlášených čtenářů knihovny, nových skladových prostorů pro poštovní zásilky, které tolik chyběly, rozšíření o druhou pokladnu, zlepšující se dostupnost plateb občanům a VIP adresu informačního centra přímo na návsi, kde ho zájemci lépe najdou.
Protnutím této cílové pásky však nekončí běžecká sezóna. Naopak s novými možnostmi, které prostory nabízejí, již pracují tři kolegyně, zaměstnankyně polyfunkční budovy, které tak přebírají štafetu ve zlepšování, zjednodušování služeb a informovanosti zákazníků.
Tímto bych do týmu ráda přivítala Hanu Dorotíkovou, která zná trať obecního běhu velmi dobře z pozice zastupitelky obce a nově nastoupí také na post obsluhy polyfunkčního centra.

Ivana Vrtalová

Záchrana vraníků - mapovala Eva Jurečková

Řada z nás zakončila své vysokoškolské studium státnicemi a diplomovou prací. Pokud věnujete kus poctivé práce tématu, které Vás dlouhodobě baví a zajímá, můžete se dočkat i knižního vydání Vaší závěrečné práce a tuto práci prezentovat na Noci vědců.
Jaký osud potkal starokladrubského vraníka a jak publikace vznikala, nám prozradí samotná autorka, Eva Jurečková, čerstvě vystudovaná magistra na katedře dějin filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

► ***Úvodem nám, prosím, představte plemeno starokladrubských koní.***
Starokladrubský kůň je naším nejstarším původním plemenem, chovaným na našem území nepřetržitě více než 400 let. Jde o jediné plemeno na světě speciálně vyšlechtěné pro ceremoniální účely. Jde o mohutné kočárové koně, řazené k tzv. barokním rasám, které vznikly na podkladu starošpanělské a staroitalské krve. V počátcích chovu nedocházelo k barevné selekci, monarchie si však vyžádala pouze bílou a černou variantu. A tak se dnes můžete setkat se starokladrubskými bělouši a vraníky.

► ***Již z publikace vím, že nejen barva odlišuje bělouše od vraníků, ale i využití, místo chovu a osudový příběh. Prozraďte více čtenářům.***
V minulosti vraníci sloužili při ceremoniích církevních hodnostářů a bělouši reprezentovali císařský dvůr. V průběhu habsburské monarchie byli u nás vraníci i bělouši chováni primárně v císařském dvorním hřebčíně v Kladrubech nad Labem. Povinností hřebčína bylo držet stálou službu dvou bílých a dvou černých osmispřeží hřebců v celkovém počtu 32 koní pro službu na vídeňském dvoře. Po pádu monarchie se situace změnila. Období první republiky bylo pro starokladrubské koně velmi kritické. Zatímco bělouši politický i mediální tlak i díky zásahu T.G. Masaryka poměrně dobře ustáli a zůstali v hřebčíně zachováni, vraníci byli z chovu vyřazováni. Někteří působili jako pracovní koně, jiní byli dokonce posláni na jatka.

► ***Při královské svatbě prince Williama s vévodkyní Kate si vybavuji, že hřebčín v Kladrubech daroval novomanželům bělouše Favory Alta XXI-30 Cambridge. Jaká událost mi může připomenout vrané koně?***
Bohužel ta smutnější. Šestispřeží vraníků táhlo při pohřbu Václava Havla lafetu s jeho rakví.

► ***Teď je nám již vraník bližší. Jak jste se k tomuto tématu dostala?***
Téma jsem si hledala sama. S koňmi pracuji již 20 let. Už při práci s koňmi v Anglii mě napadl hřebčín v Kladrubech, ale zjistila jsem, že o něm bylo zpracováno nespočet témat. Dalším krokem byla úvaha o hřebčínu ve Slatiňanech. Tady se ukázalo, že zůstal v pozadí zájmu, tudíž je ke zpracování vhodný. Otázkou však bylo, zda budu mít z čeho čerpat. Vyhledala jsem si archivní fond dostupný v Zámrsku (obec v Pardubickém kraji). Zde byly bez povšimnutí uloženy veškeré materi-

foto: Michaela Purnochová
Křest knihy

foto: www stránky MVČR
Pohřeb Václava Havla

Záchrana vraníků - pokračování

Světla a stíny regenerace starokladrubského vraníka – Mgr. Eva Jurečková

24. 9. od 18:00 do 19:00

Národní zemědělské muzeum, s.p.o. Ostrava

Adresa

Vítkovice 3033

Doprava

MHD: Dolní Vítkovice Hlubina

Upřesnění místa

3. NP - edukační místnost

ály z výzkumné stanice ve Slatiňanech, která v 90. letech ukončila svou činnost. Přibližně 120 kartónů nezpracovaného materiálu. Následně jsem si musela agro-tématiku obhájit na fakultě dějin, což bylo poměrně náročné z hlediska vzájemného propojení. Vývoj chovu koní jako domestikovaných zvířat vždy souvisel s dějinami lidstva. Stejně tak se na chovu starokladrubského vraníka podepsala historie, spojená se slávou a rozpadem Rakousko-uherské monarchie. Šlo o práci s archivními dokumenty nejen v Zámrsku, ale i bezpečnostních složek a o zpovídání pamětníků. A tak téma bylo na světě.

► ***Co bylo konkrétně v diplomové práci popsáno?***

Kromě základní charakteristiky starokladrubských koní jejich chov za monarchie, úpadek za první republiky, kdy bylo kolem roku 1930 stádo vraníků prakticky zdecimováno a později díky zásahu profesora Františka Bílka (nejznámějšího českého hippologa) opětovně regenerováno v zázemí právě ve Slatiňanech.

Profesoru Bílkovi se podařilo shromáždit poslední jedince ze stáda v Průhonicích (ty pak již prostorově potřebám chovu nestačily) a genetickým procesem začít s obnovou chovu v roce 1939. Po válce v roce 1945 se uvolnila řada panství a nové prostory se našly ve Slatiňanech. Pro zajímavost - k udržovací fázi chovu bylo přistoupeno až v roce 1973. Proces regenerace trval tedy 34 let. Naleznete zde ale i jiné dějinné události, které ovlivňovaly stavy koní - např. za komunismu, kdy se zvažovalo využití hříběcího masa ve výživě.

► ***Jak se z diplomové práce stala tištěná publikace dostupná na trhu?***

Na začátku jsem vůbec netušila, kam mě tato cesta zavede. Zpětně musím vyhodnotit, že zhmotnění do této podoby je pro mě velkým a nečekaným úspěchem. Přišly totiž i slabé chvilky, kdy jsem brečela před archivem v Zámrsku, že práci nedokončím, nebo při komunikaci s Národním archivem, který nedohledal záznamy. Já jsem se k nim pak musela pracně dostávat oklikou. K dalším překážkám patřily vytopené fondy Ministerstva zemědělství atd. Na této práci jsem strávila celé magisterské studium. Naštěstí jsem v tomto nebyla naivní a věděla jsem, že rok mi stačit jistě nebude.

Jelikož jsem pro přístup k některým materiálům žádala přímo Národní hřebčín Kladruby, musela jsem splnit jejich podmínku zaslat zpracovaný materiál na schválení. Hřebčín práce zaujala natolik, že k loňskému 75. výročí založení hřebčína ve Slatiňanech vydali publikaci s obsahem mé diplomové práce jako výroční. V současnosti (od roku 1993) je totiž výzkumná stanice ve Slatiňanech pobočkou Národního hřebčína Kladruby.

Práce vzbudila zájem také u Národního zemědělského muzea, pro které jsem napsala pár odborných článků. V současnosti pořádá zemědělské muzeum výstavu v Ostravě o starokladrubských koních a v rámci tohoto jsem byla požádána o přednášku na akci Noc vědců (viz pozvánka výše) a byla jsem nominována do soutěže Věda pro zemi 2021.

► ***Je publikace spíše odborná se zaměřením na úzký okruh čtenářů?***

Snahou bylo čtivou formou přiblížit význam hřebčína ve Slatiňanech v záchraně starokladrubského vraníka běžnému čtenáři. Zkušenosti se psaním jsem již nabyla v časopise Svět koní, a to doufám ke čtivé podobě přispělo.

► ***Děkuji moc za rozhovor a tímto zvu i naše čtenáře nejen do Ostravy, ale i do naší nově otevřené knihovny, kde bude publikace k zapůjčení.***

Ivana Vrtalová

Napsáno na okraji

Tři, dva, jedna - a opět mířím pod hladinu vody. Právě totiž pomáhám své rodině s čištěním bazénu. S pomocí masky určené k šnorchlování se pod vodou velmi důkladně rozhlížím. Můj úkol zde pod hladinou je zcela jasný. Najít malé a velmi drobné listí ze stromů, které zakalilo vodu, a vyzvednout je nad hladinu. Rozhlížím se tedy, aby mi ani lísteček neunikl. Po chvíli svírám v prstech listnatý úlovek a mám radost, že se to povedlo. Ale co to? Má kořist mi z ničeho nic proklouzla mezi prsty a odplouvá kamsi pryč. Já se však nevzdávám, a tak se švihem několika plaveckých temp vydávám najít ztracené listí, které mi před malou chvílí uniklo. Konečně se to povedlo! Povzbuzen úspěchem připadám si jako jedna velmi mladá brazilská ekoložka, dívka jménem Nina Gomes, o níž jsem nedávno četl. Nina je čtyřleté dítě a spolu se svým otcem se pravidelně potápí u brazilských pláží ve městě Rio de Janeiro, aby z moře vylovili plasty a zachránili život živočichům v místním moři. Je to až neuvěřitelné, ale dle zpráv OSN o životním prostředí se každým rokem do moře vyhodí přes jedenáct milionů tun plastu. Je to skutečně děsivé číslo. Mně sice do bazénu nikdo plasty nehází, ale i tak cítím, že je má dnešní práce velmi důležitá. Možná i taky trochu ekologická, protože kdo ví, co by se stalo, kdyby listí na dně bazénu zůstalo moc dlouho. Počínání čtyřleté Niny Gomes je pochopitelně mnohem ušlechtilejší a potřebnější než moje čištění bazénu. A na to, abych se stal zkušeným ekologem, který ví, o čem hovoří, musel bych nejprve nastudovat celou řadu věcí. Protože problematiku ochrany přírody znám jenom povrchně, vím jistě, že by mi určitě nestačilo jen šetřit vodou nebo třídit odpad. Chtěl bych ty věci znát lépe do hloubky. Jsem však přesvědčen, že i malé činy směřující k ochraně přírody mají svůj význam. A snad ani moje snaha o výlov listí z bazénu nebyla zbytečná. Jsem přesvědčen, že žádná snaha, je-li vedena dobrými úmysly, není marná. Já mám pro dnešní den hotovo a jsem velmi spokojen.

Matěj Fucyman

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Termín konání voleb
V pátek 8. října 2021 od 14,00 hod. do 22,00 hod.
V sobotu 9. října 2021 od 8,00 hod. do 14,00 hod.

Místo konání voleb

Číslo volebního okrsku	Pro část obce	Volební místnost
1.	pod Radhoštěm pod Javorníkem	MŠ Trojanovice pod Javorníkem,Trojanovice č. p. 343
2.	Bystré Lomná Karlovice	Jubilejní ZŠ prezidenta Masaryka,Trojanovice č. p. 362

• Voličem je občan ČR, který nejpozději 9. října 2021 dovrší věku 18 let.
• Hlasování probíhá na území České republiky, a to ve 14 volebních krajích. Hlasuje se i v zahraničí na zastupitelských a konzulárních úřadech ČR. Volič hlasuje v tom volebním okrsku, kde je přihlášen k trvalému pobytu. Výjimkou jsou voliči hlasující na voličský průkaz nebo voliči nacházející se v době voleb v nemocnici, ústavu sociální péče nebo jiném obdobném zařízení.

Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství ČR
• platným občanským průkazem,
• platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem.
• Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

Hlasovací lístky obdrží voliči nejpozději 3 dny přede dnem voleb (5. října 2021). V den voleb může volič obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

Hlasování na voličský průkaz
Na voličský průkaz může volič hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí.
Při ztrátě nebo odcizení voličského průkazu nelze vydat duplikát.
O voličský průkaz lze požádat u obecního úřadu v místě trvalého pobytu voliče.
Pro žádost o voličský průkaz není předepsaný formulář (lze použít vzor ke stažení na webových stránkách Obce Trojanovice, rozcestník Volby 2021).
Žádost lze podat:
V písemné nebo elektronické podobě s doručením úřadu do 1. října 2021
• na listině opatřené úředně ověřeným podpisem voliče, nebo
• v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky voliče.
Osobně do 6. října 2021 do 16.00 hodin
• volič se dostaví na úřad, prokáže svoji totožnost a úřad o žádosti učiní úřední záznam.
Úřad vydá voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb (23. září 2021). Předá jej osobně voliči nebo tomu, kdo má plnou moc s ověřeným podpisem voliče, nebo jej voliči zašle.
Volič, který hlasuje na voličský průkaz, musí průkaz odevzdat okrskové volební komisi. Pokud se volič, kterému byl vydán voličský průkaz, rozhodne hlasovat ve „svém“ volebním okrsku, musí voličský průkaz rovněž odevzdat okrskové volební komisi. Jinak mu komise hlasování neumožní.

S úřední obálkou a hlasovacími lístky se musí volič odebrat do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Jinak mu nebude hlasování umožněno. Volič vloží do úřední obálky jeden hlasovací lístek. **Na hlasovacím lístku, který vkládá do prázdné úřední obálky, může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u 4 kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z nich dává přednost (udělení preferenčního hlasu).**

Hlasování do přenosné volební schránky
Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat do přenosné volební schránky. Okrsková volební komise však může vysílat své členy s přenosnou volební schránkou pouze v rámci svého volebního okrsku.

Více informací:
https://www.mvcr.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-parlamentu-cr-8-a-9-rijna-2021.aspx

Pozvánka

Městské kulturní středisko Frenštát pod Radhoštěm

Diskutovat budeme o správném vývoji řeči dětí, jaká existují raná rizika vývoje řeči a jak jim předcházet, jak mohou rodiče ovlivnit správný řečový vývoj, kdy navštívit logopeda. Beseda bude spojena s ukázkou pracovních listů a her.

Setkáním bude provázet **Mgr. Milena Dvořáková,** speciální pedagog – logoped s dlouholetou praxí ve vzdělávání a nápravnými postupy u dětí s narušenou komunikační schopností.

Registrujte se na www.mapfrenstatsko.cz. **VSTUP ZDARMA**

Přednáška je realizována v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Frenštát pod Radhoštěm II CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0010667
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Otevření pošty v nové polyfunkční budově Trojanovice 1

S otevřením pošty Trojanovice na návsi na Lomné (za obchodem Hruška) může být pro Vás výhodné provést změnu v UKLÁDÁNÍ ZÁSILEK (dopisů a balíků) z pošty Frenštát p.R. na poštu Partner Trojanovice.

Co to v praxi znamená:
Pokud Vás doručovatel nezastihne doma, najdete ve schránce výzvu, kde a od kolika hodin je možné zásilku vyzvednout. Kdo si zvolí nebo již zvolil poštu Trojanovice, zásilka bude uložena v Trojanovicích.
Upozornění: na poště Trojanovice si v týž den tuto zásilku již nevyzvednete, až následující pracovní den od 9 hodin. (Kdo má zvolenou ukládací poštu Frenštát p. R., ten si oznámenou zásilku může vyzvednout týž den, dle otevíracích hodin pošty.)
Pokud změnu neprovedete, nic se pro vás nemění.
Jestli Vás změna v uložení zásilek zaujala, stačí přijít na poštu Trojanovice nebo Frenštát p. R. a vyplnit Změnu ukládací pošty.

Balíky na BALÍKOVNU, balíky NA POŠTU

Při možnosti objednání balíku na poštu bez doručování nebo do balíkovny si můžete také zvolit poštu Partner Trojanovice. Při této objednávce je NUTNÉ uvést poštovní směrovací číslo 742 96, pokud zvolíte 744 01 – bude zásilka uložena na poštu Frenštát p. R.

CO POŠTA PARTNER TROJANOVICE DÁLE NABÍZÍ

Zasílání vnitrostátních (do 30 kg) a mezinárodních poštovních zásilek, platby složenek, výběr poukázek, výplaty důchodů. Výběr/vklad na účet ČSOB/Poštovní spořitelny a vybrané služby Poštovní spořitelny (zřízení trvalého příkazu/změna, svolení k inkasu..). Platba Sipo (vždy do konce posledního dne daného měsíce, lze kartou), přihlášení a odhlášení Rozhlas/Televize a další.

Prodej (po domluvě lze objednat větší množství):
losy Tipsport (výplata pouze losů Tipsport)
dopisní známky, korespondenční lístky,
obálky malé, podélné, A4, s dodejkou atd., obálky bublinkové, plastové
kartonové krabice
kolky – 1,- 5,- 10,- 20,- 50,- 100,- 200,- 500,- 1000,-
Platba je možná kartou. Výjimkou je platba za složenky a losy.

El. dálniční známky (nově platnost zvoleného počátku přesně rok).
Od 1.12.2020 prodej elektronických dálničních známek, 10denní, měsíční, roční

Dobíjení kreditu od 200 Kč (výjimkou je Sazka Mobil), lze platit kartou.

Veškeré zásilky podané do 11:30 hod. odchází ještě týž den, po 12:30 hod. odchází zásilky další pracovní den.

Oslava narozenin Ludvíka Šablatury

foto: Ivana Vrtalová

Dne 6.srpna oslavil pan Ludvík Šablatura, rodák z Trojanovic, válečný veterán a aktivní účastník odboje za 2. světové války, své 97. narozeniny. Od dob ukončení vojenské služby díky aktivitám ve sportu a práci v harrachovském polesí žil v Libereckém kraji. V jeho domácím prostředí v Harrachově s výhledem na Mamutí můstek jsme jej navštívili s panem starostou při oslavách 95. narozenin.
Nyní, měsíc po návratu do rodného kraje, jsme s ním mohli sdílet oslavy již v zázemí Domova pro seniory Hortenzie, ve Frenštátě pod Radhoštěm.
V loňském roce vydala Československá obec legionářská vzpomínkovou publikaci s názvem *Něco ze vzpomínek na odboj za 2. světové války.* Zájemci mají možnost si ji zapůjčit v naší knihovně.
Životní elán pana Šablatury neodpovídá kalendáři. Svěžest v myšlení, radost a úsměv ošálily čas. Přejeme hodně zdraví a radosti ze života.

Za obec Trojanovice Ivana Vrtalová

Provoz OÚ Trojanovice, pošty, knihovny

Obecní úřad - i nadále přemístěn do prostorů hasičské zbrojnice (Trojanovice 341)

Veškeré agendy	pondělí, středa	8:00– 11:30	12:30– 17:00
	úterý, čtvrtek, pátek	po telefonické či jiné domluvě	
	středa	15:30–17:00 (Pod Javorníkem)	
Pokladna, podatelna, ověřování	pondělí, středa	8:00– 11:30	12:30– 17:00

Nová budova pošty, IC a knihovny (na návsi na Lomné, za obchodem Hruška, budova č.p.1)

Pošta	pondělí, středa	8:00– 11:30	12:30– 17:00
	úterý, čtvrtek, pátek	8:00– 11:30	12:30– 15:00
Knihovna	pondělí, středa		12:30– 16:30
Pokladna, IC	pondělí, středa	8:00– 11:30	12:30– 17:00
	úterý, čtvrtek, pátek	8:00– 11:30	12:30– 15:00

Nově jsme rozšířili služby o další pokladnu

Pro hotovostní platby, platby přes terminál a výplaty příspěvků jste doposud mohli využít pouze pokladnu na obecním úřadě (v sídle č.p.210 nebo po dobu rekonstrukce na č.p. 341). S otevřením polyfunkčního centra se možnost využít pokladnu rozšířila i na č.p.1.
Mnohé platby vyřídíte na obou pokladnách, ale přeci jen z administrativních důvodů není spektrum poskytovaných služeb u obou pokladen stejné. Rozdíly uvádíme v následujícím přehledu.

foto: archiv obce Trojanovice
Pokladna Trojanovice 1

Obě pokladny přijímají:

Platby za odpady
Platby za psy
Platby za obědy a dopravu
Platby za nájem a služby, Trojanovice 698
Platby za výtěžek z obecního lesa
Platby za stavební odpad + suť
Platby za inzerci do obecních novin
Platby za správní poplatky související s Czech Pointem

U obou pokladen vyřídíte:

Registraci do mobilního rozhlasu
Czech Point – ověřené výstupy (rejstřík trestů, výpis z KN, živnostenský rejstřík atp.)

foto: archiv obce Trojanovice
Pokladna Trojanovice 341

Na pokladně obecního úřadu (nyní na č.p 341 - hasičská zbrojnice) navíc vyřídíte:

Ověřování listin a podpisů (legalizace, vidimace)
Platby za správní poplatky – legalizace, vidimace, změna trvalého pobytu, povolení sjezdu, zvláštní užívání
Platby za nájem pozemků
Platby za přistavení kontejneru atd.
Platby za práci dělníka, za využití obecní techniky (pařezová fréza, sekačka, křovinořez, motorová pila..)
Přihlášení psa
Ohlášky ubytovatelů
Senior Taxi - vydání průkazu
Výplata příspěvků k narození dítěte
Výplata příspěvků k úmrtí druha/družky, manžela/manželky

Po stopách základního školství v Trojanovicích - 5. část

Téměř všechny trojanovické školy se za první republiky potýkaly s nedostatkem místa. Zpočátku se to řešilo střídavým vyučováním, kdy se v jedné třídě střídaly dvě skupiny, jedna dopoledne a druhá odpoledne. Když ve školním roce 1922/23 přesáhl počet žáků v jedné skupině ve škole na Lomné povolený limit osmdesáti, začal neúnosnou situaci řešit okresní školní výbor. Zpočátku se uvažovalo o zřízení pobočky, avšak místní školní rada i obecní zastupitelstvo došly k názoru, že *„by to bylo jen na krátkou dobu a tím by byly peníze na to zbytečně vyhozené“*, a proto se protokolárně zavázaly, že v roce 1923 přikročí ke stavbě nové, vícetřídní školní budovy. Celý rok se však nic nedělo, a tak opět zasáhl okresní školní výbor, který pohrozil, že pokud se obec nebude sama angažovat, nechá na její útraty zhotovit plány na novou školu.
O tom, že se s vybudováním školy nijak nepospíchalo, svědčí i zápisy ze školní kroniky obecné školy na Lomné. V roce 1924 obec vyhlédla pozemek od Františka Tabáška, k vlastní stavbě se však nepřikročilo ani v roce 1926. *„Vymlouvají se na zdražení stavebního dříví, cihel a jiného,“* žaluje na vedení obce správce školy Rudolf Hůrník. *„Asi čekají na subvenci, která by stačila na celou stavbu, a je aby to nestálo nic.“* Teprve, když zemská školní rada přislíbila částku 50 000 Kč, přistoupilo se k realizaci. Plány na výstavbu trojtřídní školy vypracovali architekti Ludvík Marholt a Aleš Parma z Frenštátu p. R., jejich firma zároveň prováděla stavební práce.
Dne 18. září 1927 byl položen základní kámen za účasti četných hostů a žáků všech trojanovických škol. Krátce po vystoupení starosty Josefa Bači se však strhl prudký liják, který celou slavnost předčasně ukončil. Koncem listopadu byla budova pod střechou. V té době přišel nový řídící učitel školy František Schneider s iniciativou, aby škola nesla název „Jubilejní škola prezidenta Masaryka.“ Prezidentská kancelář záměr schválila. Když pak T. G. Masaryk v červnu roku 1928 navštívil Frenštát p. R., Pustevny a Trojanovice, zastavil se krátce u téměř hotové novostavby a *„se zájmem si ji prohlížel.“*
Konečně byla škola 2. září 1928 slavnostně otevřena a vysvěcena. Přítomné přivítal starosta Josef Bača, mezi řečníky vystoupili okresní inspektor František Knězek, okresní hejtman František Janiš, za místní školní radu Josef Lys a řídící učitel František Schneider. Budovu vysvětil frenštátský farář P. František Eliáš. Po následné kolaudaci 15. září byla budova předána k svému užívání. Celkové náklady na stavbu činily 430 000 Kč.
Zhruba ve stejné době (školní rok 1927/28) došlo k úpravám školy pod Javorníkem. Byly postaveny nové záchody, prádelna a kůlna. Nutné opravy hodlala obec provést také na dalších trojanovických školách, tyto plány však 15. února 1930 zhatil požár, který *„za velkého sucha a od jižního teplého větru od plechového nevhodně upraveného komínu v prádelně“* vypukl ve škole pod Radhoštěm. Většinu majetku a vybavení se sice podařilo zachránit, budovu však bylo třeba zrekonstruovat. Přestavba, kterou prováděla firma Aleše Parmy a Ludvíka Marholta, stála kolem 140 000 Kč. Díky rychlému postupu stavitelů mohlo být vyučování ve škole opět obnoveno 1. září 1930. Do té doby se výuka konala v náhradních prostorách usedlosti Martina Šmajstrly v č. p. 98.
Vysoké výdaje na novou školu na Lomné a na obnovu školy pod Radhoštěm způsobily, že v následujících letech obec Trojanovice do škol příliš neinvestovala. V zápisech místní školní rady ze třicátých let proto můžeme narazit na nejedno upozornění na tristní stav některých školních budov a nevyhovující vybavení učeben, kdy žáci *„jsou v pravém slova smyslu ohrožováni na svém životě, poněvadž každou chvíli některý z nich krvácí z tržné rány způsobené rezavými hřeby z lavic…Mimoto lavice na mnoha místech prasklé hrozí sesutím při prudším pohybu žákovu, přiskřipují jim nohy svými rozbitými a rozviklanými podstavci, způsobujíce jim bolestivé rány. Mimo toho žáci nestačí si stále vytahovati z různých částí těla třísky, jichž z každé lavice hojnost trčí…“*

Martin Trubač

Věřím, že Frenštátsko bez dolů půjde už jen nahoru

Bylo, nebylo, aneb dědictví XVI. sjezdu KSČ 1981

Mnozí možná pamatují, jak rozhodovala vláda, resp. XVI. stranický sjezd KSČ, za občany celého regionu Frenštátska. Já už si pouze vzpomínám, jak o tom hovořil můj děda. Jak těžké pro něj bylo, když musel prodat pozemky, na kterých částečně důl stojí. Nicméně soukolí se roztočilo a ministerstvo paliv a energetiky začalo plnit stranický úkol, který vyústil naštěstí pouze ve vybudování dvou tisícmetrových jam, hlušinou se zavezla Píšova dolina, vybudovala cesta Solárka směrem na Kunčice, vodní nádrž na Lubině, vodovody, kanalizace a elektro infrastruktura do dolu a nic víc. Vlastně ano, zanesla se do lidí myšlenka, že si stát může s námi dělat, co chce. To platilo do roku 1989, kdy soudruzi odešli a kola soukolí socialistického plánování se zastavila. Nicméně myšlenky lidí na těžbu přetrvávaly více jak 30 let a až nyní se od nich i stát odvrací a přestává přemýšlet jenom v uhlí a železe. Již v loňském a předloňském roce jsme v poslanecké sněmovně, po desítkách let protestů proti plánované těžbě, u kulatého stolu řešili likvidaci Dolu Frenštát. Vše bylo ještě v teoretické rovině, ale ve chvíli, kdy celý podnik OKD přešel pod Státní podnik Diamo, se konečně ledy pohnuly.

Návštěva náměstka hejtmana a ředitele Diama s.p.

Koncem dubna letošního roku navštívil obce Frenštátska pan náměstek hejtmana Jakub Unucka a ředitel odštěpného závodu Diamo s.p. Josef Lazárek a sdělili starostům, že se důl bude v roce 2022 zasypávat a že jsou transformační fondy, které je možné využít pro budoucnost regionu postiženého hornickou činností. Na základě tohoto jednání tedy začal určitý myšlenkový přerod ohledně budoucnosti Dolu. Sám jsem měl v hlavě zafixováno, že nejlepší by bylo, kdyby z lokality byla opět louka. Myšlenky šly ale dále. Obec má svůj strategický dokument - územní plán. Ten území může rozvíjet nebo blokovat. Jsme pasekářskou obcí, to je naše kulturně historické dědictví, a obec je mimo jiné tímto výjimečná. Proto se snažíme na podkladu územního plánu nezastavit paseky a toto dědictví si zachovat. Ale zase na druhou stranu vnímám fakt, že mladí lidé nemají v obci příliš mnoho příležitostí ať již pracovních, tak k bydlení. No a tak vznikla myšlenka využít areál dolu právě pro rozvoj obce. Je to vlastně ohromná příležitost pro rozvoj. A tak jsme vypracovali první materiály, které jsme předali na kraj s myšlenkou vybudovat něco nového, zajímavého, něco pro budoucnost obce.

Frenštát a Trojanovice jsou "díra"

Jsem patriot, a tak mě bolí slova mého syna, který mi říká: "Frenštát je díra, Trojanovice ještě větší díra, já jdu studovat do Německa, co bych tu dělal?" Ale když se na celou věc podívám úhlem pohledu mladého člověka, který má vše před sebou, tak mi bohužel slova mého syna dávají smysl. Ano, u nás je krásně, fantastický kraj s bohatou historií, svébytnou kulturou, přírodou, tradiční i moderní architekturou, rozvinutými službami, které nám mohou jinde závidět. Ale buďme k sobě upřímní a ptejme se, jaké jsou u nás příležitosti osobního pracovního rozvoje? Jaké podmínky mají u nás inovativní firmy, které posouvají myšlení lidí dále? A co akademické prostředí pro intelektuální rozvoj našich lidí? Najdeme u nás značky a produkty s vysokou přidanou hodnotou, která zůstává v regionu? Řekněme si pravdu, toho všeho je u nás zatím pomálu. Je dobře, když děti chtějí jít na zkušenou do zahraničí a podívat se, jak to dělají jinde, ale je špatně, když se nakonec vrací pouze jednou za půl roku za rodinou a veškeré své vědomosti a životní zkušenosti nechávají jinde a ne doma. Když nemají možnost rozvíjet své vize a uplatnit své nabyté zkušenosti a dovednosti v místě, odkud pochází. A tak, ač s tím, že by Trojanovice nebo Frenštát byly „dírou", nesouhlasím, tak přeci jen jsem si uvědomil, že principem služby veřejné správy je zanechat místo, které spravuje, lepším, než jí bylo předáno. Proto, díky myšlení mladého člověka, nastala příležitost k tomu, vytvořit firmám platformu pro rozvoj, spolupráci s univerzitami v kombinaci s bydlením a volným časem a rozjely se myšlenky projektu v areálu bývalého dolu Frenštát.

Projekt CERKA cesta k rozvoji obce i celého regionu

Transformaci nejen areálu dolu, ale celého regionu s využitím evropských peněz na změnu území po těžbě uhlí v rámci myšlenky být pánem své budoucnosti jsme pojali jedinečně a po svém. A tak vznikl koncept projektu s názvem "CERKA". Název vychází z trojanovského nářečí a přilehlého Valašska. Výrazem „Cerka" označovali naši předci mladou dívku, která má před sebou celý život. Díváme se totiž na budoucnost našeho regionu v objetí hor i lidí v něm žijících se stejnou nadějí, jako se do této krajiny při pastvě kdysi dávno dívaly trojanovské cerky.

C - CENTRUM - CESTA - CÍL - CYKLOTRASY - CENNÝ CELEK
E - ENERGIE - EKOLOGIE - ENVIRONMENTALITA ESTETIKA
R - REKREACE - ROZMANITOST - ROZHLED - RADOST RADHOŠŤ
K - KONCEPCE – KREATIVITA - KOOPERACE - KREDIT KVALIFIKACE
A - ARCHITEKTURA - ADRESA - ART - AMBICE ALTERNATIVA

Život 21. století u nás doma

Projekt CERKA je tak prakticky syntézou mnoha funkcí a ukázkou toho, jak bychom mohli na vesnici žít. Ne tak, jak žijeme dnes my, ale jak bychom měli žít v budoucnu my a jak by měly v budoucnu žít naše děti. Jedná se o velmi mladý projekt a je zapotřebí si uvědomit, že mu zatím věnujeme pouze čtyři měsíce pracovního i soukromého života. Takže je to zatím takové dítě, které se staví na vlastní nohy. Nicméně za tu dobu máme za sebou již více než tři desítky jednání, mimo jiné s ministrem průmyslu, rektory či prorektory tří univerzit, zástupci Czechinvestu, odborníky na PPP projekty, energetiku, zástupci společnosti Diamo s. p., právníky, zástupci tří ministerstev a dvou krajů. A je to neuvěřitelný proud tvůrčích i kritických myšlenek od lidí s jiným pohledem a nadhledem.

Například rektorka Mendelovy univerzity, paní Danuše Nerudová, sdělila, že se jí projekt hodně líbí a ať uděláme vzorovou smart village. Podotkla, že 30% lidí žije na vesnici a valná většina dojíždí do práce časově i více jak hodinu, a pokud nebudeme modernizovat vesnici, zůstane z ní pouze sídlo pro bydlení bez jakýchkoli příležitostí pro mladé lidi. Já osobně jsem si uvědomil, že má pravdu, že pokud bych chtěl v územním plánu například navrhnout vedle zóny bydlení zónu výroby, tak mě lidé vyhodí z radnice oknem. Otázkou je ale - proč vlastně? Vždyť je to možná velká příležitost. Je to proto, že je v lidech zakořeněná představa velkých šedivých hal bez oken, kde ani nevíte, co se v nich dělá. Já mám ale představu jiných výroben. Jsou to malé a střední firmy s moderním průmyslem, dnes zvaným industry 4.0, který nepotřebuje vysoké materiálové vstupy, ale má výraznou myšlenkovou přidanou hodnotu, tu, kterou potřebuje nová generace a kterou jen nová generace bude dávat. A vedle takových, nebo v kombinaci s nimi, se dá i bydlet. Znám firmy z Frenštátu, vedle kterých je menší pohyb zboží než u samoobsluhy Hruška v Trojanovicích. Problém je, že vypadají škaredě. Proto si myslím, že je zapotřebí plánovat s určitou urbanistickou a architektonickou vizí. Sám znám desítky krásných výrobních areálů firem z Itálie, Rakouska či Německa, vedle kterých, nebo v kombinaci s nimi se dá hezky bydlet. Možná je to mimo dnešní chápání, ale např. město Zlín je krásným příkladem tohoto spojení. Takže vlastně objevujeme již objevené. Pokud si však nedokážeme toto představit, tak bych chtěl říct, že v malém se nám to již povedlo v centru Lomné. Zkusme se vrátit o 8 let zpátky. V Trojanovicích byl malý obchůdek a vždy, když se část pronajala soukromníkovi, ten zde vydržel maximálně půl roku. Obec obchod koupila i s pozemky kolem a dnes je zde nádherná, výborně zásobená prodejna s šesti místnostmi obsazenými službami a venku rekonstruovaná trojgaráž s kavárnou, řezníkem a sportovním obchodem. A hned vedle pošta, knihovna a informační centrum. A v této lokalitě, kde kdysi přežíval obchůdek, obec v roce 2020 vyinkasovala na nájmech 1 milion korun. Před osmi lety něco naprosto nepředstavitelného je dnes realitou. Tato část naší obce se zkrátka posunula na úroveň 21. století.

Příležitost pro firmy, rodiny i návštěvníky

zdroj: Dokument Transformace frenštatskeho regionu část_II

A tak se zatím myšlenkově postupně rozvíjí projekt CERKA, na který už v tuto chvíli máme přislíbeny finance z transformačních fondů ve výši min. 400 milionů korun. A dále jednáme o dalších financích. Vzorový projekt CERKA může posunout naši obec i celý region o notný kus dále a může být příslibem pro příští generace. Jde o projekt, jehož základy by výrazně mohly změnit vnímání energetiky a digitalizace. Celá lokalita bývalého areálu dolu i širšího území se může stát funkčním celkem, kde se pracuje, bydlí i odpočívá. Šlo by o lokalitu, která je živá a otevřená veřejnosti, neboť je napojená nejen na automobilovou dopravu, ale také na cyklostezku Rožnov - Frenštát, Trojanovice pod Javorníkem - Trojanovice Lomná - Trojanovice Bystré. Své místo by zde vedle firem našly i mladé rodiny, které by zde mohly postavit své bydlení, i návštěvníci, cyklisté, turisté, sportovci, ale také naše trojanovské spolky a zájmová sdružení. Zároveň by se tato lokalita mohla stát místem, kde se sdílí energie a využívá se možnost takzvané "positive energy district", tedy místem, které více energie vyrábí, než spotřebuje, samozřejmě více zelené energie, a místem, kde se šetrně hospodaří s vodou. Místem, kde místní firmy budou mít platformu na spolupráci s univerzitním prostředím. Místem s potenciálem podmínek k vybudování značek a produktů nadregionálního významu. Místem, které bude platformou, díky které, kdyby se stalo to, že se například některý z velkých zaměstnavatelů v regionu rozhodne odejít jinam, nebo jednoduše zruší výrobní program, tak u nás nevznikne díra v zaměstnanosti a plný pracovní úřad lidí, ale bude to spíše příležitostí pro celý region. Díky tomu, že jsme mysleli dopředu a tuto transformační platformu si vytvořili.

Hezká slova a realita

Ano, jsem si vědom, že to všechno zní možná až příliš krásně, idealisticky nebo dokonce utopisticky či naivně. Jsem si vědom, že realita bude patrně jiná. Co vím ale zcela určitě, je to, že je před námi velká příležitost, která už se nebude opakovat. A také vím, že pokud budeme chtít projekt CERKA realizovat, budeme muset hledat pomocnou ruku především na konci svého ramene. Hlavním předpokladem pro realizaci projektu, kterým do jisté míry chystáme budoucnost pro naše děti, je jeho podpora místními lidmi. Ano, jsem si vědom, že v případě projektu CERKA se jedná o ambiciózní vizi. Podobnou, jakou jsme měli, když jsme společně bojovali proti plánům otevřít Důl Frenštát. Ale právě proto, že máme jedinečnou příležitost využít prostředky na likvidaci důlní činnosti ze strukturálních fondů, to musíme zkusit. Věřím, že pokud zabereme a budeme táhnout za jeden provaz, můžeme společně vytvořit z místa, které bylo více jak 30 let hrozbou pro celé Frenštátsko, místo, na které budeme moci být hrdí. Místo, které bude představovat naději pro další, udržitelný rozvoj Trojanovic i celého regionu, aniž by naše obec ztratila to nejcennější, ráz pasekářské obce. Místo, které bude příslibem toho, že se naše děti budou mít po svých cestách do světa kam vracet, kde se budou moci realizovat, pracovat a žít. Ano, mohli bychom složit ruce do klína a čekat, že přijde nějaký spasitel, stát nebo zahraniční firma, který udělá tuto práci za nás. Věřte mi, neudělá. Můžeme poslouchat o možnosti štědrých dotací na transformaci regionu po těžbě a přitom čekat, že někdo přijde s nějakým geniálním projektem. On ale nikdo nepřijde a peníze využije někdo jiný a někde jinde. Stát zatím vymyslel pouze to, že z areálu Dolu udělá solární park a zakonzervuje tak území na dalších 40 let. Zkrátka, osud musíme vzít do svých rukou a snažit se sami, tak jako se například snažili naši předkové. Ti, kteří založili první český turistický spolek Pohorskou jednotu Radhošť, unikátní projekt doby, a postavili na Pustevnách a Velkém Javorníku něco, z čeho žijeme dodnes a na co jsme hrdi. Zde bychom měli hledat vzor pro svou vlastní budoucnost, protože pro manažery nadnárodních korporací jsme jen číslem v tabulkách, kdy jejich zájem o nás začíná a končí ve chvíli, kdy vidí, zda je výroční číslo podniku u nás černé nebo červené. Já osobně věřím víc v naše děti než v politiku státu či nadnárodní korporaci. A proto jsem inicioval projekt CERKA, který je myšlenkově popsán v dokumentech ke stažení na https://www.trojanovice.cz/o-obci/doly/. A budu velmi rád za jakoukoli podporu tohoto projektu.

Jiří Novotný

Reklama a inzerce

POJIŠTĚNÍ VOZIDEL, MAJETKU A OSOB
Máme pro vás ideální řešení v oblasti pojištění

Kancelář pojišťovny je v Trojanovicích č. 353
(v 1. patře nad prodejnou potravin Hruška vedle hotelu Beskyd)

Stanislav Raška
Mobil: 603 997 220 | e-mail: s.raska@fk.feds.cz

ČPP, AXA, Česká pojišťovna, KB Pojišťovna, Generali, Kooperativa, ČSOB Pojišťovna, direct pojišťovna, Allianz
FEDS FINANCE | EKONOMIKA | DANĚ

Veterinární ordinace
MVDr. Jana Látalová

mob. **731 917 229**
info@vetfren.cz
www.vetfren.cz
Závodí 73, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm

PO 8-11 16-18
ÚT 8-11 14-16
ST 8-18 objednaní, zákroky
ČT 8-11 16-18
PÁ 8-11 14-16
SO 8-10 objednaní

VÝROBA HELIGONEK A OPRAVA HARMONIK

DUFEK RAŠKA
TROJANOVICE 195
+420 775 623 003
Provozní doba dle telefonické domluvy
dufek.raska.heligonky www.dufek-raska.cz

EL-BA GROUP
EL-BA Group
tel: 571 625 264 mob: 775 126 591
email: elbatzb@gmail.com
www.tepelnacerpadla-cz.eu

TEPELNÁ ČERPADLA

STIEBEL ELTRON
TECHNIKA PRO VAŠE POHODLÍ
- ÚSPORNÉ TECHNOLOGIE VYTÁPĚNÍ
- DODÁVKA PODLAHOVÉHO TOPENÍ
- ELEKTROINSTALACE
- KLIMATIZACE, VĚTRÁNÍ

utorizovaný záruční a pozáruční servis tepelných čerpadel STIEBEL ELTRON oblast „MORAVA

DALIGYM MUAY THAI FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM
ZAČÍNÁME PO NOUZOVÉM STAVU!!!
CELOROČNÍ NÁBOR
» KONDIČNÍ THAJSKÝ BOX PRO MUŽE I ŽENY
» ZDRAVOTNÍ TAICHI
» BOJOVÝ KROUŽEK PRO DĚTI
» SOUKROMÉ LEKCE

AKTUÁLNÍ ROZVRH NA WWW.DALIGYM.CZ
MĚSTO FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

SERVIS PRO VÁŠ DOMOV
tel: 723 827 617 servismlynar@seznam.cz

Prodej palivového dříví buk, smrk.

Dříví naštípané, nařezané na prostorové metry,rovnané, uložené špalky 30, 35, 40 cm a více podle potřeby.

Možnost dovozu odběrateli.

Tel.: 603 315 738

AUTOSERVIS
- OPRAVY OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ + DODÁVEK
- KAROSÁŘSKÉ PRÁCE
- NÁSTŘIK PODVOZKŮ + DUTIN
- PŘÍPRAVA NA STK + PROVEDENÍ STK
- PRODEJ DÍLŮ NA OBJEDNÁVKU ELIT více než autodíly

MÍSTECKÁ 803, FRENŠTÁT p.R.
AREÁL ČERPACÍ STANICE FREN OIL
736 632 533

Akce v Trojanovicích a okolí

Muzeum ve Frenštátě p. R. - výstavy a programy

muzeum

NÁVRATY DO DĚTSTVÍ

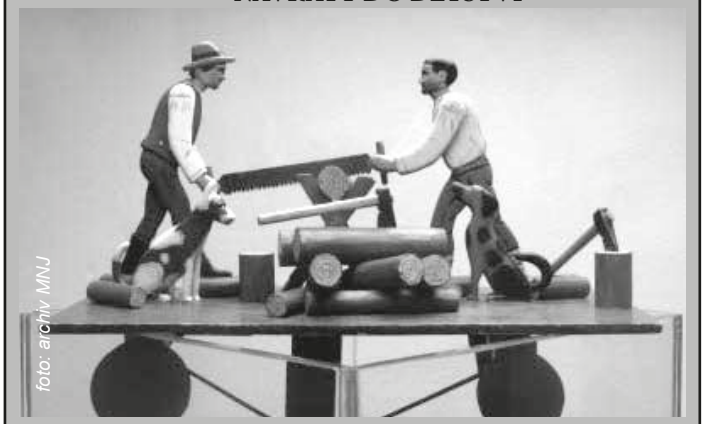

Výstava originálních ilustrací dětských knih (od Radka Pilaře, Jiřího Trnky, Antonína Strnadla, Lumíra Ševčíka, Adolfa Zábranského) a dobových dětských hraček.
Výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm.
Výstava potrvá od 15. července do 3. října 2021.

70 LET FRENŠTÁTSKÉHO MUZEA

Panelová výstava o historii a současnosti Muzea ve Frenštátě.
Podkroví Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm.
Výstava potrvá do 19. září 2021.

„I STUDÁNKY TAM VONÍ VÍNEM, KÁMEN JE CÍTIT RŮŽEMI“

Vzpomínkový večer k 120. výročí narození básníka Jaroslava Seiferta.
Pořadem provází MUDr. Petra Šmajstrlová.
Pořádáno společně s Nadací E. a B. Parmových a Malou galerií.
Ve středu 22. září 2021 v 17.00 hodin.
Podkroví Muzea ve Frenštátě p. R.
Vstupné: 30,- Kč

Otevírací doba:
úterý - pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
neděle 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
pondělí a sobota zavřeno

Školní setkání

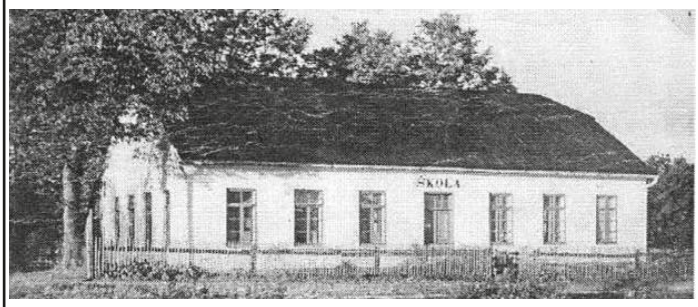

Zveme všechny bývalé žáky Základní školy v Trojanovicích na Bystrém na setkání, které se bude konat v pátek 1. 10. 2021 v 11 hodin v „hotelu U Kociána“
Potvrzení účasti proveďte u paní Aleny Štěrbové Tel: 732 608 823 v termínu do 15.9.2021

NOČNÍ PŘECHOD LYSÁ HORA – VELKÝ JAVORNÍK

25. září – 26. září 2021

Trasa: Ostravice, Lysá hora, Ostravice, Horní Čeladná, Čertův mlýn, Pustevny, Radhošť, Pindula, Velký Javorník.
Délka trasy je 53 km, převýšení 2 290 m.

Akce v Trojanovicích a okolí

Poděkujte horám 28. září 2021

V den státního svátku na Václava se tisíce dobrovolníků vydají do Beskyd, aby znovu poděkovali horám. Šestý ročník nejrozsáhlejší úklidové akce v Beskydech se uskuteční na třinácti sběrných místech od Třince až po Frenštát a tradičně také v Trojanovicích na Ráztoce.

Akce Poděkuj horám proběhne na státní svátek v úterý 28. září 2021.
Dobrovolníci, kteří se rozhodnou poděkovat úklidem horám, se mohou dostavit na sběrná místa v čase mezi 8. a 12. hodinou a vyzvednout si černé a žluté pytle – zvlášť na směsný odpad a zvlášť na plasty.
Kromě toho budou k dispozici také pracovní rukavice a mapky s doporučenými trasami, které budou vytvořeny ve spolupráci s obcemi a správci lesů. Jedno ze sběrných míst bude také v Ráztoce u rozcestí cesty k lanovce a Knížecí cesty. Samotný kontejner na naplněné pytle pak Obec Trojanovice postaví také na konci Knížecí cesty na Pustevnách.

Veškerý vysbíraný směsný a velkoobjemový odpad ze sběrných míst sveze obec na skládku, plasty pak na dotřiďovací linku k recyklaci. Za snahu dobrovolně ve volném čase poděkovat horám odmění spolek Čisté Beskydy dobrovolníky přímo na sběrném místě díky podpoře Heimstaden praktickým dárkem. Nově se navíc zaměříme na osvětu především směrem k dětem. Proto budou například ve Frenštátě na Horečkách probíhat po celé dopoledne zábavné interaktivní vzdělávací hry o drobné ceny zaměřené na správné nakládání s odpady.

Na dopolední úklid naváže odpolední poděkování dobrovolníkům za jejich snahu ve svém volném čase pomoci dobré věci. Afterparty bude probíhat od 12:00 do 15:00 v nádherném prostředí areálu Na Pile na Ostravici. Návštěvníci se mohou těšit na zábavný rodinný program s vrcholem v podobě koncertu se vstupným zdarma. Nejprve potěší děti se zábavným programem oblíbená Míša Růžičková, v 13:30 sdělí výzvu návštěvníkům hor starostové beskydských měst a obcí. Následně pak všechny potěší speciálním pásmem písní kapela Buty.

Naposledy přišlo poděkovat horám téměř 5 000 dobrovolníků, kteří pomohli Beskydy uklidit, ale také objevili celou řadu černých skládek, které byly následně zlikvidovány. Doufáme, že se v letošním roce zase všichni potkáme a společně s úctou poděkujeme těm našim krásným beskydským kopečkům a lesům.

Čisté Beskydy, z.s.

Sazka tour

Závodníci třináctého ročníku největšího a nejkvalitněji obsazeného etapového cyklistického závodu na českých silnicích byli při průjezdu Trojanovicemi v pátek 6.8.2021 vidět hned dvakrát.

Nejen název závodu byl letos inovací. Označení Czech tour, pod kterým závod probíhal v minulých letech, se změnilo na Sazka tour. S přibývající popularitou závodu se prodlužovala i jeho trasa a letos na 113 závodníků z 17 týmů čekalo 671,5 km na trase vedoucí přes čtyři kraje s celkovým převýšením 9 925m.

Divácky atraktivními stanovišti v blízkém okruhu byly rychlostní prémie u Cyklosportu Prašivka, centrum Lomné, Knížecí cesta a Pustevny. Oproti předchozím letošní ročník ukončil svou páteční (druhou etapu) na Pustevnách.

Při slavnostním vyhodnocení na pódiu na Pustevnách byli oceněni průběžně vedoucí závodník ve žlutém trikotu, nejaktivnější závodník dle ředitele závodu, vítěz bodovací (spurtérské) klasifikace v zeleném trikotu, nejlepší vrchař (vítěz horské klasifikace) v puntíkovaném trikotu, v bílém vítěz klasifikace mladých jezdců do 23 let a v červeném nejlepší Čech (v této etapě dojel na čtvrtém místě Jan Hirt). Za průjezd rychlostní prémií u Cyklosportu Prašivka získal vítěz speciální cenu - valašský dres, slivovici a dřevěnou vyřezávanou plaketu s upomínkou na tento den.

Bystrý divák mohl mezi závodníky rozpoznat i českého účastníka olympijských her v Tokiu v silničním závodě jednotlivců a v časovce, Michaela Kukrleho.

Trasu 2. etapy v délce 203,4 km zvládli nejlepší závodníci v čase těsně nad 5 hod. To potvrzuje kvalitu závodu, kdy účastníci při třech tisících nastoupaných metrech zvládli jet v průměru 40km rychlostí.

čerpáno z https://sazkatour.cz/

Sazka tour - 2.etapa 6.8.2021

zdroj: https://sazkatour.cz/cs/sazka-tour-2021-stage-2
Rychlostní prémie u cyklosportu Prašivka

foto: Ivana Vrťalová
Průjezd centrem Lomné

zdroj: https://sazkatour.cz/cs/sazka-tour-2021-stage-2
Průjezd po Knížecí cestě

zdroj: facebook Libušín a Maměnka
Dojezd 2.etapy na Pustevnách

zdroj: https://sazkatour.cz/cs/sazka-tour-2021-stage-2
Slavnostní vyhodnocení na pódiu

zdroj: https://sazkatour.cz/cs/sazka-tour-2021-stage-2
Předání osobité ceny z rukou Mirka Prašivky

Opravy komunikací 2021

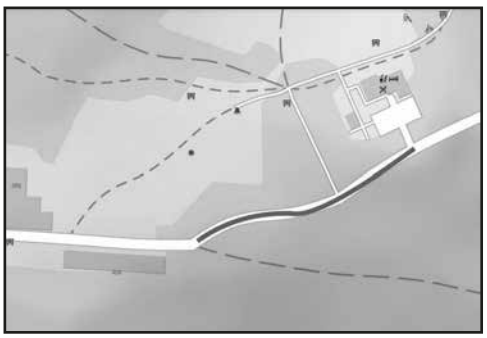

Komunikace od č.p. 406 po Rekovice

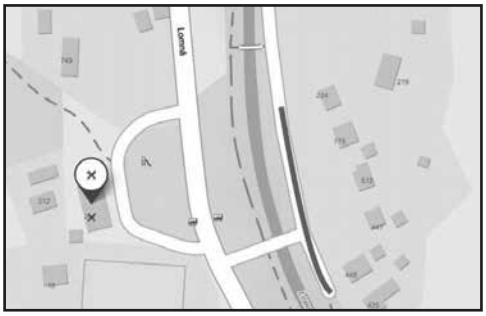

Komunikace od č.p. 488 po č.p. 224

Komunikace od č.p. 832 po č.p. 478

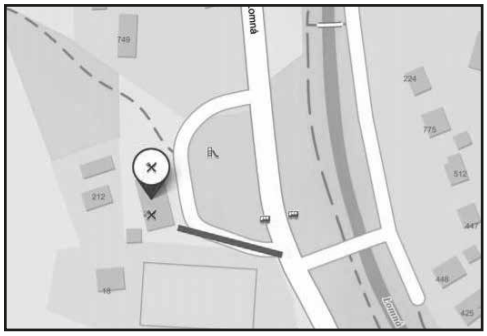

Komunikace od hasičské zbrojnice k č.p. 211

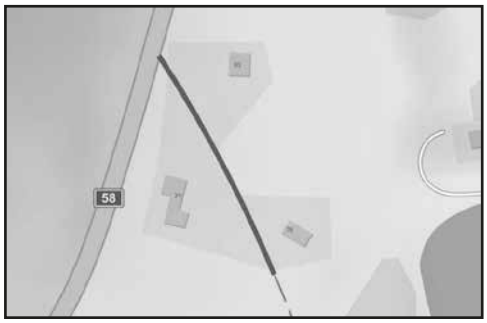

Komunikace od I58 k č.p. 76

V rámci plánovaných oprav na letošní rok byla vyměněna protékající šindelová střecha v zastávce Trojanovice, rest. Ráztoka za 96 tis. Kč. Opravu provedla firma Beskydský šindel s.r.o. Zakázku na opravu 8 komunikací vyasfaltováním o celkové ploše cca 0,38 ha realizovala firma SWIETELSKY stavební s. r. o. Hodnota vysoutěžené zakázky dosáhla cca 2 mil. Kč. Do sběrného dvora byl pořízen pro potřeby zpracování dřevního odpadu drtič Menart H102T za 1,2 mil. Kč. *-red-*

Udělování cen Tempora

Nadace manželů Parmových* uděluje každoročně osobnostem regionu cenu Tempora. Vzhledem k pandemické situaci došlo k předání hned tří ocenění najednou. Společně tak byli v zázemí Muzea Frenštát p.R. oceněni Zdeňka Leščišínová (za rok 2018), Drahomír Strnadel (r.2019) a Jan Fuxa (r.2020). Kromě jiného, všichni tři významní učitelé.

K zásluhám Drahomíra Strnadla, které byly vyzdvihnuty, patří neodmyslitelně boj proti dolům, činnost v Matici Radhošťské a Muzejní a vlastivědné společnosti ve Frenštátě p.R.

čerpáno z https://www.tvbeskyd.cz/ve-frenstate-predali-cenu-tempora-manzelu-parmovych-trem-osobnostem-mesta/

** vznik v r. 1997, celým názvem Nadace Dra Eduarda Parmy, advokáta ve Frenštátě, a jeho manželky Betty Heleny Parmové*

Oprava střechy zastávky

Drtič větví a dřevního odpadu

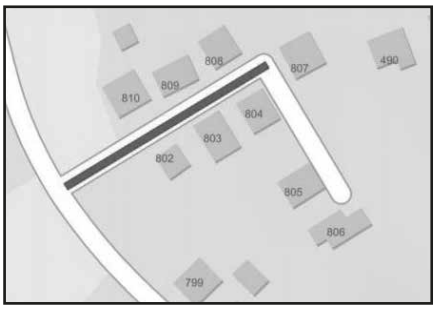

Komunikace od Beskydské k 807

Komunikace od Solárky k jezdeckému areálu

Prázdniny jsou minulostí

Je všeobecně známo, že nejrychleji ubíhá volný čas, do kterého řadíme i prázdniny. Letošní prázdniny oproti minulosti byly, jak říká básník, „jaksi zvláštní". Řadu měsíců nás trápí pandemie, počasí je nestabilní, bouřky, přívalové deště, záplavy, krupobití a vichřice. Omezené cestování doma i v zahraničí, problémy v ekonomice. Předpovědi nejsou nijak optimistické. Přesto nesmíme propadat pesimismu, ale musíme si užívat života dle vlastních možností.

Život v klubu seniorů pod Javorníkem pulzoval v omezené míře rovněž v době prázdnin. V červenci se členové klubu sešli jednou, promítala se videa z výletů, které se uskutečnily v I. pololetí, a na závěr jsme si tradičně při harmonice Jindry Selcera zazpívali. Ve druhém měsíci prázdnin jsme se setkali rovněž jednou. Pochutnali jsme si na výrobcích místních řezníků, poklábosili a nastínili, pokud nám to vyšší moc dovolí, co budeme podnikat v II. pololetí letošního roku.

Během prázdnin si klub s přispěním obce pořídil informační skřínku, která je umístěna v autobusové zastávce u kapličky na Bartoškách. Občané tak mají možnost seznámit se blíže s činností našeho klubu.

Všichni se už těšíme, že se od 1.září budeme pravidelně scházet a že nám situace dovolí plnit své sny a program, který jsme si naplánovali do konce roku. Budeme se řídit slovy klasika Marka Twaina: „Neodpoutávej se nikdy od svých snů! Když zmizí, budeš existovat, ale přestaneš žít."

Za klub seniorů pod Javorníkem Vám přejeme štěstí, pohodu, úspěchy a hlavně hodně zdraví.

Miroslav Zágora, kronikář klubu seniorů pod Javorníkem

Letecká bitva nad Bílými Karpaty

29. srpna 1944 bylo nebe nad Bílými Karpaty plné hřmotu leteckých motorů, střelby a ohně. Došlo k největšímu střetu letectva USA a Německa nad územím Protektorátu Čechy a Morava. Bombardéry 15. americké armády vzlétly z italského Bari s cílem ničit průmyslovou výrobu benzínu na Ostravsku a ve Slezsku . Tato etapa války se nazývala Bitva o benzín, anglicky Battle of Fuel.

Německá armáda (Wehrmacht) byla zcela závislá na benzínu vyrobeném chemicky z uhlí. Ničením této výroby se palivo pro pozemní i leteckou techniku stalo nedostatkovou surovinou. Nebylo výjimkou vidět v řadách armády Wehrmachtu znovu zavedené koňské povozy. Mnoho vojenských operací na frontách museli generálové omezit právě z tohoto důvodu.

Mezi obcemi Nová Bošáca,Vyškovec, Rudice, Šanov, Slavičín se rozhořel krutý souboj amerických a německých letců. Poslední ze svazu B-17 Flying Fortress byly napadeny stíhači FW-190. Americká formace se rozpadla, jednotlivé letouny poškozené prvními útočnými vlnami byly vydány na pospas německé převaze. Messerschmitty a Focke -Wulfy posílaly jeden bombardér za druhým k zemi. Málo platné byly desítky kulometů na palubách létajících pevností. Během necelých pěti minut bylo sestřeleno deset letadel 15.AF. Zahynulo 41 letců USAAF. Ostatní, kteří měli více štěstí, po různých peripetiích padli do zajetí. Dvěma vojákům se podařilo přejít na území Slovenska, kde probíhalo povstání (SNP) a dostali se nazpět do Itálie. Jednoho muže schovávala rodina v Šanově až do konce války.

Dnes je po celém regionu více pomníků připomínajících ten tragický den. Hroby, kde byli letci pochováni, i symbolické pomníčky v krajině postavili v poválečném období zarputilí nadšenci. Bez nich by lidé mnohem rychleji zapomněli. Dokázali je udržovat a zachovávat i přes nepřízeň komunistického režimu. Po roce 1989 byly upraveny a doplněny. Minulý týden (29.8.2021), na výročí události, byla slavnostně odhalena upomínková tabule nad obcí Liptál. Právě díky jednomu takovému nadšenci, pouze s malou účastí obce, se dostalo deseti mužům stroje B-17 připomínky. Je to memento pro nás, co jsme hrůzy války nezažili, a upozornění, že mladí Američané umírali vysoko v oblacích také za dnešní svobodu.

Pavel Rampír

Akce v Trojanovicích a okolí

100 LET SOKOLA

VELKÉ FOTBALOVÉ DERBY

Před 100 lety byla založena v Trojanovicích tělocvičná jednota SOKOL, pojďme to všichni oslavit vzájemným setkáním, které se nebude dalších 100 let opakovat.

Dne 19. září ve 14:00 u Bačové hospody

Program:
14:00 slavnostní odhalení pamětní desky na restauraci u Bačů za zpěvu české hymny a účasti trojanovských spolků.
14:30 cvičení sokolů
15:00 Velké fotbalové derby Kozinec - Bystré na hřišti pod Kozincem.

Občerstvení, dančí guláš, pro vás chystá místní myslivecký spolek

Oslavte s námi

270. výročí

postavení kříže na Pomezí
(Trojanovice - Pindula)

Program:
28.9. 2021

- v 15. hod. pobožnost s účastí frenštátského faráře (M.T. Banaszczyk)
- připomínka historie výstavby kříže spojená s nálezem zbojnického pokladu
- občerstvení zajištěno

Frenštátské slavnosti na Horečkách

foto: archiv MěKS Frenštát p. R.

Dvacátý druhý ročník mezinárodního folklorního festivalu Frenštátské slavnosti se v sobotu 21. srpna 2021 už podruhé konal v přírodním Amfiteátru na Horečkách, letos s převahou domácích souborů.

Díky pandemii diváci museli oželet pozvané soubory ze Slovenska. Kromě hlavního hudebního a tanečního programu byla připravena řada doprovodných aktivit - malování keramiky, krojový koutek s možností vyzkoušet si kroj a udělat si v něm památeční foto. Připravena byla také Valachiáda, soutěž prověřující fyzickou kondici i poznávání regionálních předmětů, jako jsou například tatar, řehtačka, dřevěná šavle a řada dalších. Nechyběly stánky s řemeslnými výrobky, zmrzlinou nebo trdelníkem.

čerpáno z TZ Frenštátské slavnosti byly plné slunce, dobrého jídla a především dobré muziky

Dožínky u Planiskového mostu 21.8.2021

foto: Ivana Vrtalová

foto: Ivana Vrtalová

foto: Věra Vašendová

foto: Věra Vašendová

foto: Ivana Vrtalová

Naši jubilanti

V měsíci září oslaví svá životní jubilea tito občané:

Lumír Šrubař	91 let
Dalibor Čada	85 let
Anna Trubačová	85 let
Miroslava Běčáková	80 let
Vratislav Janda	70 let
Jiří Schwarz	70 let
Milena Mužíková	70 let
Naděžda Krupová	70 let
Lubomír Kopřiva	70 let

Všem jubilantům srdečně gratulujeme.

V Obecních novinách zveřejňujeme životní jubilea občanů dožívajících se 70, 75, 80, 85, 90 let a následný každý rok po devadesátých narozeninách. Pokud si nepřejete být uveřejněni, prosíme o sdělení této informace v kanceláři evidence obyvatel, na tel. čísle 556 835 023 nebo na email evidence@trojanovice.cz.

foto: Ivana Vrtalová

foto: Věra Vašendová

Zachování tradice oslavy svátku sklizně na konci žní umožnila již po 52. rodina Tichavských, která za pomoci členů KDU-ČSL, dobrovolných hasičů a obce Trojanovice zajistila odpolední a večerní program na 21.8.2021 u Planiskového mostu. Kromě výborného guláše, lopaťáků a dalšího občerstvení byly pro malé návštěvníky přichystány hry, jízda na ponících z areálu jízdárny Strnadlů a kolo štěstí. Připomínku tradice mlácení cepy zajistila rodina Adamčíkova a ukázku čištění vymlácených zrn od plev na fukaru rodina Juračákova. Poděkování patří také hudební skupině Lenky Koutné a Jaroslava Gemrota a kapele Fre/e/rock. *Ivana Vrtalová*

Hmyz – potřebný či otravný?

Jasoň dymnivkový – mizející druh motýla připomínajícího běláska, avšak s průsvitnými konci křídel.

Drvodělka – velká „černá“ samotářská včela, která je teplomilná. S postupným oteplováním se však dostává i do vyšších poloh a letos nebyl problém na ni narazit i v Trojanovicích.

Ohniváček černokřídlý je poměrně běžný druh patřící do skupiny modrásků.

Vosíci si staví jednoplástvové kartonové hnízdo, které, oproti vosám, není kryté obalem.

Jen málokterá skupina živočichů je tak početná, rozmanitá, dechberoucí a zároveň přehlížená či dokonce neoblíbená. Pod samotným slovem „hmyz“ si každý jako první představí možná něco jiného, ale mnohým naskočí husí kůže dřív, než si něco vůbec začnou představovat.

Už nějakou dobu se mluví o tom, že hmyzu ubývá. Vlastně si toho můžeme všímat i my sami kolem sebe, a to nejen na maskách a čelních sklech aut. Jsou ale roky, kdy nám přijde, že bzučení a štípání okolo je víc než dost. To souvisí právě s rozmanitostí životní strategie těchto ne vždy malých bezobratlých tvorů. Zatímco jedni žijí maximálně jednu sezónu (pár týdnů, měsíců), vývoj jiných trvá dlouhé roky a objevují se v cyklech. Příkladem takového hmyzu může být zástupce brouků – ***chroustek letní***, který se v červenci v Trojanovicích za soumraku rojil ve velkých počtech a vyháněl místní obyvatele ze zahrad domů. Jinde zase lidi vyhánějí domů ***komáři***, kteří mají vývoj sice rychlý, ale skoro stejně tak krátce trvá i jejich život v dospělosti. Některé druhy teplomilného hmyzu se s oteplováním šíří i do podhůří či dokonce na hřebeny hor. Příkladem mohou být samotářské ***drvodělky*** či exotické ***kudlanky nábožné***, na které můžete narazit už i na Radhošti. ***Včela medonosná*** je druhem, který znají i malé děti. Považujeme ji za užitečnou, protože opyluje rostliny a my potom můžeme sklízet rozličné plody. A umí vyrábět med, který chutná nejen medvědům, ale i nám lidem. Každý ví, jak vypadá, že žije ve skupinách, kde každý má svou roli, a někteří vědí i to, jak bolí včelí bodnutí, po kterém ona samotná umírá. Ale včely nejsou jedinými opylovači, dokonce opylovače najdeme i v jiných skupinách, než je hmyz.

Užitečnost či škodlivost (nejen) hmyzu jsou škatulky, které si vytvořil člověk, a člověk sám má tendenci nahlížet tímto svým filtrem na vše živé. A to navzdory tomu, že i užitečnost samotnou můžeme chápat různě. Opylování rostlin, tvorba medu, potrava pro ptáky, potrava pro ostatní organismy (nejen živočichy), odklízení odumřelých zbytků rostlin a živočichů atd. Definovat „škůdce“ by mnohým z nás šlo jistě rychleji. Ve skutečnosti však v přírodě má každý své místo, svou roli a každý je tudíž svým způsobem „užitečný“. Kolikrát to zjistíme, až je pozdě - křehká rovnováha je narušena a něco přestane fungovat. A tak měníme jen postřiky, navyšujeme jejich množství a kromě ničení „škůdců“ ničíme hlavně prostředí, krajinu a nakonec i sebe. Kvůli tomu, jak vypadá naše krajina a jak nám ubývá hmyzu, vzniká potřeba začít vytvářet prvky, které by hmyzu umožnily najít nové místo pro život. Na zemědělských plochách jsou ponechávány biopásy a vysévány nektarodárné rostliny, v zahradách jsou vyráběny a instalovány hmyzí hotely, v parcích jsou budována broukoviště. Jsou to ale jen ostrůvky v poušti. I ty však můžeme rozšiřovat a udržovat, či ještě lépe obnovovat místa v krajině, kde se určitým druhům hmyzu daří. Proto také vznikají záchranné programy a řada projektů na obnovu populací zvláště chráněných druhů (nejen) hmyzu. Jedním z nich je i zástupce nejoblíbenější hmyzí skupiny - motýlů.

Jasoň dymnivkový je kriticky ohroženým druhem, který byl Českou společností entomologickou vyhlášen hmyzem roku 2021. V rámci CHKO Beskydy se tento nenápadně zbarvený, podivně létající a zvláštně vypadající „bělásek“ vyskytuje pouze v příhraniční oblasti Javorníků, nejvíce kolem Kohútky. Jasoň je typickým příkladem druhu, který mizí společně s prostředím, které mu vyhovovalo – nízké a střední listnaté lesy (tzv. pařeziny) a pastevní lesy se světlinami, kde mohou růst rostliny umožňující život tohoto motýla. Tento typ prostředí však již na našem území téměř neexistuje – vždyť jen samotná pastva v lese je zakázána už od dob Marie Terezie. Housenky jasoně se vyvíjejí na dymnivkách, které kvetou na jaře, dospělci létají od počátku května do července a vyhledávají kvetoucí rostliny pro jejich nektar. Zároveň však na vegetaci v blízkosti již zaschlých dymnivek nakladou vajíčka, která přezimují, aby se z nich v březnu vylíhly housenky, které se živí zase na čerstvě vyrostlých a kvetoucích dymnivkách. Po vykuklení při zemi se z nich stanou krásní motýli. A právě o jasoně, ale i další druhy (modráska bahenního, m. očkovaného, m. černoskvrnného, roháče obecného, žluťáska barvoměnného, přástevníka kostivalového, aj.) se v rámci CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty v ČR a příhraniční oblasti na Slovensku snaží ochrana přírody pečovat v rámci projektu Ze života hmyzu.

Mgr. Michaela Běčáková
Správa CHKO Beskydy

V umělecké slévárně

Jak náročný je vznik bronzové sochy, jsme se přesvědčili při návštěvě slévárny v Horní Kalné. Z ateliéru sochaře totiž vyjde pouze hliněný model. O zbytek prací se pod autorovým dohledem postará umělecká slévárna. Poté, co z ateliéru byly převezeny silikonové formy zpevněné sádrou, se proces tvorby odehrává v Podkrkonoší. Celé zázemí jsme si mohli prohlédnout a nafotit. Pouze fázi lití rozžhaveného bronzu kovolijci do forem na fotografiích nehledejte. Toto know-how si slévárna chrání. Práce na sousoší budou pokračovat ještě celé září. Instalace bychom se mohli dočkat v průběhu října.

Ivana Vrtalová

Proces ručního nanášení voskových vrstev do silikonové formy a následná ruční úprava detailů otištěných do vosku

Kontrola voskového odlitku autorem před vylitím - voskové vrstvy modelu umístěného do licí formy nahradí rozžhavený bronz

Výztuha voskového modelu - zatímco ovce a valach se vylévají po částech a následně svařují, beran je odlit vcelku - stejně jako voskový model, i následná bronzová socha je dutá

Surové odlitky valachových bot - nutno odstranit čepy a licí kanálky

Následný proces pískování - povrchové úpravy kovu pomocí abraziva

Jednotlivé, již opískované části odlitků valacha, připravené na sváření

Finální povrchová úprava sochy (ukázka na již zkompletované soše)

Obecní noviny z Trojanovic - periodický tisk územního samosprávného celku - MK ČR E 22401
• vychází měsíčně • číslo vyšlo 4.9.2021 v nákladu 1200 ks • vydává: Obec Trojanovice, Trojanovice 210, 744 01 Frenštát p. R., IČ 00298514 •
• tisk: ARUNDO TRADING, s.r.o. • úvodní strana: Dožínky - mlácení obilí cepem - Věra Vašendová
Uzávěrka příštího čísla bude 20. září 2021, své příspěvky můžete zasílat na: obecni.noviny@trojanovice.cz